

Postępowanie cywilne | wyd. 4. (2015)

Krzysztof Knoppek, ISBN 978-83-264-9280-8

SPIS TREŚCI

Wykaz skrótów | str. 25

Część pierwsza ZAGADNIENIA OGÓLNE

ROZDZIAŁ I. Podstawowe pojęcia postępowania cywilnego oraz podstawowe informacje o sądach rozpoznających sprawy cywilne | str. 27

1. Co to jest prawo cywilne procesowe oraz postępowanie cywilne? | str. 27
2. Jakie są funkcje postępowania cywilnego? | str. 29
3. Jakie są podstawowe źródła prawa cywilnego procesowego? | str. 32
4. Scharakteryzuj kodeks postępowania cywilnego jako ustawę. Opisz jego konstrukcję i przedmiot | str. 35
5. Co to jest sprawa cywilna, jakie są jej rodzaje i przykłady? | str. 37
6. Jakie są rodzaje postępowania cywilnego? | str. 43
7. Jakie sądy szczególnie działają w Polsce i czy toczy się przed nimi postępowanie cywilne? | str. 44
8. Jakie funkcje w rozpoznawaniu spraw cywilnych pełni Sąd Najwyższy? | str. 48
9. Jakimi środkami Sąd Najwyższy realizuje swoje funkcje i jaki jest jego wpływ na orzecznictwo sądów powszechnych? | str. 48
10. Co to jest księga zasad prawnych i jaka jest jej rola w orzecznictwie sądowym? | str. 50
11. Na czym polega udzielenie odpowiedzi przez Sąd Najwyższy na pytania prawne sądów drugiej instancji? | str. 51

ROZDZIAŁ II. Organy pozasądowe, przed którymi toczy się postępowanie cywilne | str. 52

1. Przed jakimi organami pozasądowymi również toczy się postępowanie cywilne? | str. 52
1. Komisje pojednawcze | str. 52
2. Czym zajmują się zakładowe komisje pojednawcze i jaki jest stosunek postępowania przed zakładową komisją pojednawczą do postępowania przed sądami pracy? | str. 52
3. Czy istnieje obowiązek powoływania w zakładach pracy komisji pojednawczych? | str. 53
4. Kto wchodzi w skład komisji pojednawczej i jak przebiega postępowanie przed komisją? | str. 54
2. Mediatorzy | str. 55
5. Co to jest ADR i jakie funkcje pełni? | str. 55
6. W jaki sposób dochodzi do wszczęcia postępowania mediacyjnego w sprawach cywilnych? | str. 56
7. Kiedy sąd kieruje strony do mediacji? | str. 56

8. W jaki sposób dochodzi do wszczęcia postępowania mediacyjnego przez strony? | str. 57
9. Czy wszczęcie postępowania mediacyjnego może nastąpić bez skierowania sądu i bez umowy mediacyjnej stron? | str. 58
10. Co powinien zawierać wniosek o przeprowadzenie mediacji? | str. 59
11. Kto może być mediatorem? | str. 59
12. Kto to jest mediator stały i mediator niestały? | str. 60
13. Ile wynoszą koszty postępowania mediacyjnego? | str. 61
14. Według jakich zasad sąd orzeka o kosztach postępowania mediacyjnego? | str. 62
15. Czy mediator wykonuje swoje czynności na posiedzeniach mediacyjnych? | str. 64
16. W jaki sposób można poznać przebieg i wynik postępowania mediacyjnego? | str. 65
17. Jakie czynności wykonuje sąd w związku z postępowaniem mediacyjnym? | str. 65
18. Jakie są skutki zatwierdzenia przez sąd ugody mediacyjnej? | str. 67
19. Czy istnieją ogólne zasady postępowania mediacyjnego? | str. 67
20. Czy istnieją odrębności postępowania mediacyjnego w sprawach małżeńskich? | str. 68

3. Sądy polubowne (arbitrażowe) | str. 70

21. Co to są sądy arbitrażowe i jaka jest ich relacja do arbitrażu gospodarczego i do sądownictwa gospodarczego? | str. 70
22. Jaka jest podstawa prawna funkcjonowania sądów arbitrażowych? | str. 71
23. Jakie są rodzaje sądów polubownych? | str. 72
24. Jakie są największe stałe sądy polubowne w Polsce? | str. 72
25. Jakie sprawy można zapisać do rozpoznania sądowi polubownemu? | str. 74
26. Co to jest zapis na sąd polubowny? | str. 75
27. Jakie są rodzaje zapisów na sąd polubowny? | str. 75
28. W jakiej formie należy dokonać zapisu na sąd polubowny? | str. 76
29. Co jest treścią zapisu na sąd polubowny? | str. 76
30. Czy można dokonać zapisu na sąd polubowny przez pełnomocnika? | str. 77
31. Jakie znaczenie ma miejsce postępowania przed sądem polubownym? | str. 78
32. Na czym polega nadzór judykacyjny sądów państwowych (powszechnych) nad sądami polubownymi? | str. 79
33. Jakie są skutki wniesienia do sądu powszechnego pozwu (lub wniosku o wszczęcie postępowania nieprocesowego) w sprawie, w której obowiązuje strony zapis na sąd polubowny? | str. 80
34. Kto może być arbitrem w sądzie polubownym? | str. 80
35. Czy można wyłączyć arbitra ze składu sądu polubownego? | str. 81
36. Na czym polega wszczęcie postępowania przed sądem polubownym? | str. 82
37. Jakie naczelne zasady obowiązują w postępowaniu przed sądem polubownym? | str. 83
38. Czy sąd polubowny jest związany przepisami postępowania cywilnego? | str. 84
39. Czy sąd polubowny jest związany przepisami prawa materialnego? | str. 84
40. Co to są podstawowe zasady porządku prawnego Rzeczypospolitej Polskiej? | str. 86
41. Czy można wskazać przykłady wyroków sądów polubownych, które są sprzeczne z przepisami polskiego prawa cywilnego, ale zarazem nie są sprzeczne z podstawowymi zasadami porządku prawnego Rzeczypospolitej Polskiej? | str. 86
42. Czy można zaskarżyć wyrok wydany przez sąd polubowny? | str. 87
43. Jakie są podstawy skargi o uchylenie wyroku sądu polubownego? | str. 88
44. Jaki jest termin do wniesienia skargi o uchylenie wyroku sądu polubownego? | str. 89
45. Który sąd jest właściwy do rozpoznania skargi o uchylenie wyroku sądu polubownego? | str. 89
46. Czy wyrok sądu powszechnego w przedmiocie skargi o uchylenie wyroku sądu polubownego jest wyrokiem ostatecznym w sprawie? | str. 89
47. Czy wyrok sądu polubownego wywołuje takie same skutki prawne jak wyrok sądu

państwowego? | str. 90

48. Który sąd i w jakiej formie orzeka o uznaniu bądź stwierdzeniu wykonalności wyroku sądu polubownego? | str. 90

49. Jakie są podstawy odmowy uznania lub stwierdzenia wykonalności wyroku sądu polubownego lub ugody przed nim zawartej? | str. 91

50. Jakie są zalety postępowania przed sądami polubownymi? | str. 92

ROZDZIAŁ III. Stosunek postępowania cywilnego do innych postępowań | str. 95

1. Stosunek postępowania cywilnego do postępowania karnego | str. 95

1. W jakim postępowaniu można dochodzić roszczeń wynikających z przestępstwa? | str. 95

2. W jakich relacjach czasowych należy zbadać wzajemny stosunek postępowania cywilnego i karnego? | str. 96

3. Jakie znaczenie dla sądu cywilnego mają wydane wcześniej prawomocne orzeczenia sądu karnego? | str. 97

4. Czy prawomocne orzeczenia sądów cywilnych wiążą sądy w postępowaniu karnym? | str. 100

5. Jakie znaczenie ma fakt, że jednocześnie z postępowaniem cywilnym toczy się postępowanie karne, którego wynik mógłby wpłynąć na rozstrzygnięcie sprawy cywilnej? | str. 101

2. Stosunek postępowania cywilnego do postępowania administracyjnego | str. 102

6. Jaka relacja zachodzi pomiędzy postępowaniem cywilnym a postępowaniem administracyjnym? | str. 102

7. Jaki wpływ mają ostateczne decyzje administracyjne na toczące się później postępowanie cywilne? | str. 103

8. Jaki wpływ mają orzeczenia sądów powszechnych na postępowanie administracyjne? | str. 103

9. Czy toczące się postępowanie administracyjne może być przyczyną zawieszenia postępowania cywilnego? | str. 104

10. Jaki jest stosunek cywilnego postępowania egzekucyjnego do postępowania egzekucyjnego w administracji? | str. 104

3. Stosunek postępowania cywilnego do postępowania sądownoadministracyjnego | str. 105

11. Jaki jest stosunek postępowania cywilnego do postępowania przed sądami administracyjnymi? | str. 105

4. Stosunek postępowania cywilnego do prawa cywilnego materialnego | str. 107

12. Jaka relacja zachodzi pomiędzy prawem cywilnym procesowym a prawem cywilnym materialnym? | str. 107

ROZDZIAŁ IV. Zasady naczelnego postępowania cywilnego | str. 109

1. Zasada prawdy | str. 109

1. Czy w postępowaniu cywilnym istnieje zasada prawdy obiektywnej? | str. 109

2. Czy istnieją sprawy cywilne, w których sąd ma obowiązek z urzędu ustalać rzeczywisty stan faktyczny, a zatem z urzędu wykrywać prawdę obiektywną? | str. 113

2. Zasada równości stron | str. 115

3. Na czym polega zasada równości stron? | str. 115
3. Zasada kontrydiktoryjności | str. 117
4. Na czym polega zasada kontrydiktoryjności? | str. 117
4. Zasada dyspozycyjności | str. 118
5. Na czym polega zasada dyspozycyjności? | str. 118
5. Zasada ustności i pisemności | str. 119
6. Na czym polega zasada ustności i pisemności postępowania? | str. 119
6. Zasada formalizmu procesowego | str. 121
7. Na czym polega zasada formalizmu procesowego? | str. 121
7. Zasada bezpośredniości | str. 122
8. Na czym polega zasada bezpośredniości? | str. 122
8. Zasada jawności | str. 124
9. Na czym polega zasada jawności postępowania? | str. 124
9. Zasada koncentracji materiału procesowego | str. 126
10. Na czym polega zasada koncentracji materiału procesowego? | str. 126

ROZDZIAŁ V. Przesłanki procesowe | str. 131

1. Co to są przesłanki procesowe? | str. 131
2. Jakie są rodzaje przesłanek procesowych? | str. 131
3. Jakie są skutki niespełnienia przesłanek procesowych? | str. 134

Część druga PROCES

ROZDZIAŁ I. Sąd | str. 136

1. Właściwość sądowa w ogólności | str. 136
1. Co to jest perpetuatio fori? | str. 136
2. Jakimi wyróżniamy rodzaje właściwości sądu? | str. 137
2. Właściwość miejscowa i jej postacie szczególne | str. 137
3. Co to jest właściwość miejscowa i jakie są jej ogólne podstawy? | str. 137

4. Co to jest własność przemienna? | str. 138
5. Co to jest własność wyłączna? | str. 140
6. Co to jest własność delegacyjna? | str. 141
7. Co to jest własność umowna? | str. 141
8. Jakie są skutki wniesienia pozwu do sądu niewłaściwego miejscowo? | str. 142

3. Własność rzeczowa | str. 143

9. Co to jest własność rzeczowa? | str. 143
10. Czy istnieje możliwość, aby sąd rejonowy rozpoznał sprawę należącą do własności rzeczowej sądu okręgowego albo aby sąd okręgowy rozpoznał sprawę należącą do własności rzeczowej sądu rejonowego? | str. 144
11. Co to jest własność funkcjonalna? | str. 145

ROZDZIAŁ II. Skład sądu | str. 148

1. Kto to jest ławnik? | str. 148
2. Jaki jest skład sądu pierwszej instancji? | str. 150

ROZDZIAŁ III. Referendarz sądowy | str. 151

1. Kto to jest referendarz sądowy? | str. 151
2. W jakich sprawach może orzekać referendarz sądowy? | str. 152

ROZDZIAŁ IV. Wyłączenie sędziego | str. 155

1. Kiedy sędzia podlega wyłączeniu z mocy ustawy? | str. 155
2. Czy strona może domagać się wyłączenia sędziego? | str. 156
3. Czy oprócz sędziego ktoś jeszcze podlega wyłączeniu w postępowaniu cywilnym? | str. 157

ROZDZIAŁ V. Strony | str. 158

1. Pojęcie strony | str. 158

1. Kto to jest strona procesowa i ile stron występuje w procesie cywilnym? | str. 158
2. Co to jest strona w znaczeniu materialnym i strona w znaczeniu formalnym? | str. 160

2. Legitymacja procesowa | str. 163

3. Co to jest legitymacja procesowa? | str. 163
4. Kiedy zachodzi brak legitymacji procesowej i jakie są skutki tego braku? | str. 164

3. Zdolność sądowa | str. 166

5. Co to jest zdolność sądowa? | str. 166
6. Jakie są skutki braku zdolności sądowej? | str. 169

4. Zdolność procesowa | str. 169

7. Co to jest zdolność procesowa? | str. 169
8. Komu przysługuje zdolność procesowa? | str. 169

9. Jakie są skutki braku zdolności procesowej? | str. 170
10. Czy strona, która nie ma zdolności procesowej, może działać przez swojego pełnomocnika procesowego? | str. 171

5. Zdolność postulacyjna | str. 171

11. Co to jest zdolność postulacyjna? | str. 171
12. Kto nie ma zdolności postulacyjnej? | str. 171

6. Współuczestnictwo procesowe | str. 173

13. Co to jest współuczestnictwo procesowe? | str. 173
14. Od czego zależy, czy w danym procesie cywilnym wystąpi współuczestnictwo procesowe? | str. 174
15. Jakie są rodzaje współuczestnictwa procesowego? | str. 175
16. Co to jest współuczestnictwo materialne? | str. 175
17. Co to jest współuczestnictwo formalne? | str. 176
18. Co to jest współuczestnictwo jednolite? | str. 178
19. Co to jest współuczestnictwo konieczne? | str. 180
20. Jakie są obowiązki sądu w razie stwierdzenia, że w sprawie nie występują wszystkie osoby, które powinny być współuczestnikami koniecznymi? | str. 182
21. Jakie są zasady działania współuczestników procesowych? | str. 183

7. Postępowanie grupowe | str. 184

22. Na czym polega postępowanie grupowe (tzw. pozwy zbiorowe)? | str. 184

8. Interwencja główna | str. 189

23. Co to jest interwencja główna? | str. 189

9. Interwencja uboczna | str. 190

24. Co to jest interwencja uboczna? | str. 190
25. W jaki sposób i kiedy można zgłosić interwencję uboczną? | str. 190
26. Jakie są rodzaje interwencji ubocznej? | str. 191
27. Czy interwencja uboczna może działać w procesie samodzielnie? | str. 192

10. Podmiotowe przekształcenia powództwa | str. 192

28. Co należy rozumieć przez podmiotowe przekształcenia powództwa? | str. 192

11. Udział prokuratora w postępowaniu cywilnym | str. 197

29. Czy w postępowaniu cywilnym może wystąpić prokurator? | str. 197
30. Jakie są przesłanki udziału prokuratora w postępowaniu cywilnym? | str. 197
31. Jakie są formy udziału prokuratora w postępowaniu cywilnym? | str. 198
32. Na czym polega wytoczenie powództwa przez prokuratora? | str. 199
33. Na czym polega wstąpienie prokuratora do sprawy? | str. 200
34. Czy sąd ma obowiązek zawiadomienia prokuratora o sprawie? | str. 201

12. Udział organizacji pozarządowych i innych podmiotów w postępowaniu cywilnym | str. 202

35. Na czym polega udział organizacji pozarządowych w postępowaniu cywilnym? | str. 202

36. Czy oprócz prokuratora i organizacji pozarządowych inne jeszcze podmioty mogą w postępowaniu cywilnym bronić praw obywateli? | str. 204

13. Przypozwanie | str. 205

37. Co to jest przypozwanie? | str. 205

14. Udział kuratora w postępowaniu cywilnym | str. 206

38. Jaka jest rola kuratora w postępowaniu cywilnym? | str. 206

ROZDZIAŁ VI. Pełnomocnicy procesowi | str. 208

1. Kto może być pełnomocnikiem procesowym? | str. 208

2. Jaką funkcję w dziedzinie zastępstwa procesowego pełni Prokuratoria Generalna? | str. 211

3. Czy prawnicy zagraniczni mogą występować w polskim postępowaniu cywilnym? | str. 212

4. Jakie są rodzaje pełnomocnictwa procesowego? | str. 215

5. W jakiej formie należy udzielić pełnomocnictwa procesowego? | str. 215

6. Jakich czynności procesowych może dokonywać pełnomocnik procesowy? | str. 216

7. Czy strona może odwołać lub zmienić czynności swego pełnomocnika? | str. 217

8. Ilu pełnomocników procesowych może mieć strona? | str. 219

9. Czy możliwe jest działanie pełnomocnika bez pełnomocnictwa? | str. 219

ROZDZIAŁ VII. Przedmiot procesu cywilnego | str. 221

1. Co jest przedmiotem procesu (postępowania) cywilnego? | str. 221

ROZDZIAŁ VIII. Powództwa - ich dopuszczalność i rodzaje | str. 224

1. Droga sądowa | str. 224

1. Co to jest droga sądowa? | str. 224

2. Jakie są skutki niedopuszczalności drogi sądowej? | str. 226

2. Pojęcie powództwa i jego rodzaje | str. 227

3. Co to jest powództwo? | str. 227

4. Jakie są rodzaje powództw? | str. 228

3. Powództwo o świadczenie | str. 228

5. Jakie są cechy charakterystyczne powództwa o świadczenie? | str. 228

6. Jak należy sformułować żądanie pozwu w powództwie o świadczenie? | str. 230

4. Powództwo o ustalenie | str. 232

7. Czym się charakteryzuje powództwo o ustalenie? | str. 232

8. Jaki jest wzajemny stosunek powództwa o ustalenie i powództwa o świadczenie? | str. 234

9. Jakie są przykłady powództw o ustalenie opartych na przepisach szczególnych? | str. 235

5. Powództwo o ukształtowanie | str. 236

10. Czym się charakteryzują powództwa o ukształtowanie? | str. 236

11. Jakie są rodzaje powództw o ukształtowanie? | str. 237

ROZDZIAŁ IX. Czynności procesowe | str. 239

1. Pojęcie czynności procesowych | str. 239

1. Co to są czynności procesowe i jakie są ich rodzaje? | str. 239

2. Pisma procesowe | str. 240

2. Co to są pisma procesowe? | str. 240

3. W których sprawach w postępowaniu cywilnym występuje forma urzędowego formularza pisma procesowego? | str. 242

4. Jakie są skutki niezachowania wymogu formy urzędowego formularza? | str. 244

5. Czy w postępowaniu cywilnym można wносить pisma procesowe w postaci elektronicznej? | str. 244

6. Z czego powinno się składać pismo procesowe? | str. 245

7. Jakie wady formalne mogą wystąpić w pismach procesowych? | str. 247

8. Jakie są skutki wniesienia pisma procesowego z wadami formalnymi lub bez należnej opłaty? | str. 249

9. Jakie są skutki nieuiszczenia należnej opłaty przez adwokata lub radcę prawnego? | str. 251

10. Jakie są sposoby wnoszenia pism procesowych? | str. 251

3. Terminy procesowe | str. 253

11. Jakie są rodzaje terminów procesowych? | str. 253

12. Jakie terminy ustawowe występują w postępowaniu cywilnym? | str. 254

13. Co to są terminy sądowe? | str. 255

14. Co to jest termin umowny? | str. 256

15. Co to są terminy instrukcyjne? | str. 256

16. Czy można dokonać czynności procesowej po upływie terminu prekluzyjnego? | str. 257

4. Doręczenia sądowe | str. 259

17. Jakie są sposoby dokonywania przez sąd doręczeń pism sądowych i procesowych? | str. 259

18. Na czym polegają doręczenia bezpośrednie? | str. 262

19. Kto jest uprawniony do odbioru przesyłki sądowej? | str. 263

5. Posiedzenia sądowe. Rozprawa. Protokoły. Policja sesyjna | str. 264

20. Co to są posiedzenia sądowe i jakie są ich rodzaje? | str. 264

21. Czym się różnią posiedzenia jawne od niejawnych? | str. 264

22. Kiedy sąd może wyznaczać posiedzenia niejawne i do czego one służą? | str. 265

23. Co to są posiedzenia jawne niebędące rozprawami? | str. 267

24. Co to jest rozprawa? | str. 268

25. Jaki jest przebieg rozprawy? | str. 269

26. Kto ma prawo wstępu na salę rozpraw podczas jawnego posiedzenia sądowego? | str. 273
27. Czy dziecko może wejść na salę rozpraw? | str. 273
28. Czym się różnią posiedzenia sądowe przy drzwiach otwartych od posiedzeń przy drzwiach zamkniętych? | str. 273
29. Kto może być obecny na sali rozpraw podczas posiedzenia odbywanego przy drzwiach zamkniętych? | str. 274
30. Na czym polega przerwanie i odroczenie rozprawy? | str. 275
31. Co to są protokoły sądowe i jakie jest ich znaczenie? | str. 276
32. Co to jest protokół elektroniczny? | str. 277
33. Czy obecnie stosowane są również protokoły pisemne? | str. 279
34. Kto podpisuje protokół? | str. 280
35. Czy strona może otrzymać odpis protokołu? | str. 280
36. Które posiedzenia sądowe muszą być protokołowane? | str. 281
37. Co to jest transkrypcja protokołu? | str. 281
38. Jaką techniką sporządza się protokół pisemny? | str. 282
39. Czy wolno fotografować sceny z rozprawy, filmować jej przebieg, nagrywać rozprawę do celów prywatnych bądź transmitować ją w radiu lub telewizji? | str. 283
40. Jakimi środkami przymusu dysponują sądy w celu zachowania powagi i spokoju na sali rozpraw? | str. 284

ROZDZIAŁ X. Koszty procesowe | str. 286

1. Pojęcie i skład kosztów procesu | str. 286

1. Co to są koszty procesu? | str. 286
2. Z czego składają się koszty procesu? | str. 287
3. Co to są koszty sądowe? | str. 287
4. Co to są opłaty stosunkowe? | str. 288
5. Co to są opłaty stałe? | str. 289
6. Co to są opłaty podstawowe? | str. 289
7. Co to jest opłata tymczasowa i ostateczna? | str. 290
8. Co to są opłaty kancelaryjne? | str. 290
9. Jakie są sposoby uiszczania opłat sądowych? | str. 291
10. Jak się uiszcza opłatę sądową za pomocą znaczków (znaków) opłaty sądowej? | str. 291
11. Jak się uiszcza opłaty sądowe gotówką w sądzie? | str. 292
12. Czy można uiścić opłatę sądową przelewem? | str. 292
13. Jakie są zasady ponoszenia wydatków w postępowaniu cywilnym? | str. 293
14. Jakie są koszty osobistego stawiennictwa strony na rozprawie? | str. 294
15. Jakie są koszty udziału mediatora w postępowaniu cywilnym? | str. 294
16. Jakie koszty procesowe są związane z udziałem pełnomocnika procesowego? | str. 295

2. Zasady orzekania o zwrocie kosztów procesu | str. 298

17. Według jakich zasad sąd orzeka o zwrocie kosztów procesu? | str. 298
18. Na czym polega zasada odpowiedzialności za wynik sprawy? | str. 298
19. Na czym polega zasada kosztów celowych? | str. 299
20. Na czym polega zasada zawinienia? | str. 300
21. Co to jest zasada kompensaty? | str. 301
22. Na czym polega zasada słuszności? | str. 302

3. Żądanie zwrotu kosztów | str. 303

- 23. Czy sąd zasądza zwrot kosztów procesu z urzędu czy na wniosek? | str. 303
- 24. Jak należy sformułować wniosek o zwrot kosztów procesu? | str. 303
- 25. Kto orzeka o kosztach procesu i w jakiej formie? | str. 304

ROZDZIAŁ XI. Wszczęcie postępowania cywilnego i jego skutki | str. 306

1. Pozew | str. 306

1. W jaki sposób następuje wszczęcie postępowania cywilnego? Jaka jest konstrukcja pozwu? | str. 306

2. Skutki wniesienia pozwu | str. 309

- 2. Jakie są skutki wniesienia pozwu do sądu? | str. 309
- 3. Jakie są materialnoprawne skutki wniesienia pozwu? | str. 309
- 4. Jakie są procesowe skutki wniesienia pozwu? | str. 310

3. Skutki doręczenia pozwu | str. 311

- 5. Jakie są materialnoprawne skutki doręczenia pozwu? | str. 311
- 6. Jakie są procesowe skutki doręczenia pozwu? | str. 312

4. Obrona pozwanego | str. 316

- 7. Jakie są środki obrony pozwanego? | str. 316
- 8. Na czym polega obrona pozwanego przez zaprzeczenie? | str. 316
- 9. Jakie zarzuty może podnosić pozwany w ramach swojej obrony? | str. 318
- 10. Co to jest powództwo wzajemne? | str. 319
- 11. Jakie korzyści przynosi instytucja pozwu wzajemnego? | str. 321
- 12. W jakich sprawach i postępowaniach wniesienie pozwu wzajemnego jest niedopuszczalne? | str. 321

5. Zmiana powództwa. Łączenie roszczeń. Cofnięcie pozwu | str. 322

- 13. Czy w toku procesu można zmienić żądanie pozwu? | str. 322
- 14. Czy jednym pozwem można dochodzić kilku roszczeń? | str. 323
- 15. Czy raz wniesiony do sądu pozew może być cofnięty? | str. 324

ROZDZIAŁ XII. Zawieszenie postępowania. Ugoda sądowa i postępowanie pojednawcze. Umorzenie postępowania | str. 326

1. Zawieszenie postępowania | str. 326

- 1. Jakie są rodzaje zawieszenia postępowania? | str. 326
- 2. Kiedy następuje zawieszenie postępowania z mocy prawa? | str. 326
- 3. Kiedy sąd obligatoryjnie zawiesza postępowanie z urzędu oraz kiedy je podejmuje? | str. 327
- 4. Kiedy sąd obligatoryjnie zawiesi postępowanie na wniosek? | str. 327
- 5. Kiedy sąd może zawiesić postępowanie z urzędu i kiedy je podejmie? | str. 328
- 6. Czy sąd może zawiesić postępowanie na żądanie stron? | str. 330
- 7. Jakie są skutki zawieszenia postępowania? | str. 330

2. Ugoda sądowa | str. 331

8. Co to jest ugoda sądowa? | str. 331

9. Jak się zawiera ugode sądową? | str. 332

10. Czy sąd może nie dopuścić do zawarcia ugody sądowej? | str. 333

11. Jakie są skutki zawarcia ugody sądowej? | str. 333

12. Czy można zaskarżyć ugode sądową? | str. 334

3. Postępowanie pojednawcze | str. 334

13. Co to jest postępowanie pojednawcze? | str. 334

4. Umożenie postępowania | str. 335

14. Kiedy sąd umarza postępowanie? | str. 335

15. Jakie są skutki umożnienia postępowania? | str. 336

ROZDZIAŁ XIII. Postępowanie dowodowe | str. 337

1. Dowody w ogólności | str. 337

1. Jakie znaczenie ma postępowanie dowodowe? | str. 337

2. Co to jest dowód? | str. 338

3. Który sąd prowadzi dowody w sprawie? | str. 338

4. Co jest przedmiotem dowodu w postępowaniu cywilnym? | str. 339

5. Co to są fakty i jakie fakty są przedmiotem dowodu? | str. 340

6. Czy wszystkie fakty istotne dla rozstrzygnięcia sprawy muszą zostać udowodnione? | str. 340

7. Czy sąd może dopuszczać dowody z urzędu? | str. 343

8. Która strona powinna składać wnioski dowodowe? | str. 344

9. Na czym polega zasada swobodnej oceny dowodów? | str. 345

10. Co to jest postanowienie dowodowe? | str. 347

11. Jaka jest rola domniemań w postępowaniu dowodowym? | str. 348

12. Co jeszcze - oprócz faktów - może być przedmiotem dowodu? | str. 350

13. Co to jest uprawdopodobnienie? | str. 352

2. Dowód z dokumentu | str. 353

14. Co to jest dokument? | str. 353

15. Czy podpis jest koniecznym elementem składowym dokumentu? | str. 354

16. Co to jest podpis? | str. 355

17. Jak dzielimy dokumenty? | str. 357

18. Jakie domniemania prawne łączą się z dokumentami? | str. 359

19. Jakie ograniczenia dowodowe łączą się z dokumentami? | str. 361

3. Dowód z zeznań świadków | str. 364

20. Kto może być świadkiem w procesie cywilnym? | str. 364

21. Jakie są skutki błędnego przesłuchania danej osoby w ramach dowodu z zeznań świadków zamiast dowodu z przesłuchania stron lub odwrotnie? | str. 367

22. Kto ma prawo odmowy zeznań i jak przebiega przesłuchanie świadka? | str. 369

- 23. Komu przysługuje prawo odmowy odpowiedzi na zadane pytanie? | str. 371
- 24. Jaka jest różnica między prawem odmowy zeznań a prawem odmowy odpowiedzi? | str. 372

4. Dowód z opinii biegłego | str. 373

- 25. Kto może być biegłym sądowym? | str. 373
- 26. Jaki jest przebieg dowodu z opinii biegłego? | str. 374
- 27. Jaka jest forma opinii biegłego? | str. 375
- 28. Czy sąd jest związany opinią biegłego? | str. 376
- 29. Co to jest prywatna opinia biegłego? | str. 376

5. Dowód z oględzin | str. 377

30. Czego dotyczy dowód z oględzin? | str. 377

6. Dowód z przesłuchania stron | str. 378

- 31. Kto podlega przesłuchaniu w ramach dowodu ze stron? | str. 378
- 32. Jaki jest przebieg dowodu z przesłuchania stron? | str. 380

7. Inne środki dowodowe | str. 382

- 33. Jakie inne środki dowodowe można zastosować w postępowaniu cywilnym? | str. 382
- 34. Co to jest zabezpieczenie dowodu? | str. 383

ROZDZIAŁ XIV. Orzeczenia sądowe | str. 384

1. Rodzaje orzeczeń sądowych | str. 384

1. Jakie są rodzaje orzeczeń sądowych? | str. 384

2. Wyroki i ich rodzaje | str. 385

- 2. Jakie wyróżniamy kategorie wyroków sądowych? | str. 385
- 3. Co to są wyroki zwykłe? | str. 386
- 4. Co to jest wyrok wstępny? | str. 386
- 5. Co to jest wyrok częściowy? | str. 387
- 6. Co to jest wyrok końcowy? | str. 388
- 7. Co to jest wyrok łączny? | str. 389
- 8. Co to jest wyrok uzupełniający? | str. 389
- 9. Na czym polegają wyroki kontradiktoryjne i wyroki z uznania? | str. 390
- 10. Kiedy i na jakiej podstawie sąd wydaje wyrok zaoczny? | str. 391
- 11. Czy można wyrokiem zaocznym oddalić powództwo? | str. 394
- 12. Jakim środkiem zaskarżenia można zaskarżyć wyrok zaoczny? | str. 394
- 13. Jaki będzie dalszy przebieg procesu po prawidłowym wniesieniu przez pozwanego sprzeciwu od wyroku zaocznego? | str. 396
- 14. Według jakich zasad wyrokuje sąd? | str. 397
- 15. Jakie są granice wyrokowania (granice kognicji sądu)? | str. 398
- 16. Jak przebiega wyrokowanie sądowe? | str. 400
- 17. Jak skonstruowany jest wyrok? | str. 401
- 18. Czy po ogłoszeniu wyroku można wprowadzić do niego zmiany? | str. 403

- 19. Na czym polega rygor natychmiastowej wykonalności? | str. 404
- 3. Postanowienia i ich rodzaje | str. 406
- 20. Kiedy sąd wydaje postanowienia? | str. 406
- 21. Jakie są różnice między wyrokami a postanowieniami? | str. 408
- 22. Kiedy sąd ogłasza postanowienia, doręcza postanowienia i sporządza uzasadnienia postanowień? | str. 410
- 23. Jakie są rodzaje postanowień sądowych? | str. 412
- 4. Nakazy zapłaty | str. 413
- 24. Co to są nakazy zapłaty? | str. 413
- 5. Prawomocność orzeczeń i powaga rzeczy osądzonej | str. 414
- 25. Na czym polega prawomocność orzeczeń sądowych? | str. 414
- 26. Czy może się uprawomocnić tylko część orzeczenia? | str. 415
- 27. Jak strona może udowodnić, że orzeczenie wydane w jej sprawie jest prawomocne? | str. 416
- 28. Co to jest prawomocność materialna? | str. 416
- 29. Co to jest rozszerzona moc wiążąca wyroku? | str. 418
- 30. Co to jest powaga rzeczy osądzonej? | str. 418

ROZDZIAŁ XV. Środki zaskarżenia | str. 421

- 1. System środków zaskarżenia | str. 421
- 1. Jakie środki zaskarżenia występują w postępowaniu cywilnym? | str. 421
- 2. Apelacja | str. 423
- 2. Od czego przysługuje apelacja? | str. 423
- 3. Jaki jest charakter prawny apelacji? | str. 423
- 4. W jakim terminie i do którego sądu wnosi się apelację? | str. 424
- 5. Z czego składa się apelacja? | str. 425
- 6. Na jakich zarzutach można oprzeć apelację? | str. 426
- 7. Na czym polega zarzut naruszenia prawa materialnego? | str. 427
- 8. Na czym polega zarzut uchybienia procesowego? | str. 428
- 9. Na czym polega zarzut nieważności postępowania? | str. 428
- 10. Na czym polega zarzut sprzeczności istotnych ustaleń sądu z treścią zebranego w sprawie materiału? | str. 429
- 11. Jaki jest obecnie charakter prawny zarzutu niewyjaśnienia wszystkich istotnych okoliczności sprawy? | str. 430
- 12. Na czym polega wniesienie apelacji na podstawie nowych faktów i dowodów? | str. 430
- 13. Jakimi orzeczeniami może się zakończyć postępowanie przed sądem drugiej instancji? | str. 431
- 14. Kiedy sąd drugiej instancji oddala apelację? | str. 432
- 15. Na czym polega uwzględnienie apelacji? | str. 432
- 16. Kiedy następuje odrzucenie apelacji? | str. 434
- 17. Kiedy nastąpi umorzenie postępowania apelacyjnego? | str. 435
- 18. O co może wnosić skarżący w apelacji? | str. 436
- 19. Co może zrobić sąd drugiej instancji, jeżeli napotka poważne zagadnienie prawne? | str. 436

20. Kiedy orzeczenia sądu drugiej instancji stają się prawomocne i wykonalne? | str. 437

3. Zażalenie | str. 439

21. Na jakie orzeczenia przysługuje zażalenie? | str. 439

22. Na jakie orzeczenia można wnieść zażalenie do Sądu Najwyższego? | str. 441

23. Jaki jest charakter prawny zażalenia jako środka zaskarżenia? | str. 442

24. Jaki jest termin do wniesienia zażalenia? | str. 443

4. Skarga kasacyjna | str. 443

25. Jaki jest charakter prawny skargi kasacyjnej? | str. 443

26. Od jakich orzeczeń przysługuje skarga kasacyjna? | str. 445

27. W jakich sprawach cywilnych dopuszczalna jest skarga kasacyjna? | str. 445

28. Na jakich podstawach można oprzeć skargę kasacyjną? | str. 446

29. Jaki jest termin do wniesienia skargi kasacyjnej? | str. 448

30. Kiedy następuje odrzucenie skargi kasacyjnej? | str. 448

31. Co to jest przedsąd? | str. 450

32. Jakie orzeczenia może wydać Sąd Najwyższy w wyniku rozpoznania skargi kasacyjnej? | str. 452

5. Skarga na orzeczenie referendarza sądowego | str. 455

33. Jaki jest charakter prawny skargi na orzeczenie referendarza sądowego? | str. 455

6. Skarga o wznowienie postępowania | str. 456

34. Jaki jest charakter prawny skargi o wznowienie postępowania? | str. 456

35. Od jakich orzeczeń przysługuje skarga o wznowienie postępowania? | str. 457

36. Na jakich podstawach można oprzeć skargę o wznowienie postępowania? | str. 457

37. Jaki jest termin do wniesienia skargi o wznowienie postępowania? | str. 458

38. Który sąd rozpoznaje skargę o wznowienie i jakie może wydać orzeczenie? | str. 459

7. Skarga o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego orzeczenia | str. 460

39. Jaki jest charakter prawny skargi o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego orzeczenia sądowego? | str. 460

40. Jaki jest termin do wniesienia skargi o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego orzeczenia, jakie są jej podstawy i co powinno być w niej zawarte? | str. 463

8. Skarga na przewlekłość postępowania | str. 464

41. Jaki jest charakter prawny skargi na przewlekłość postępowania? | str. 464

ROZDZIAŁ XVI. Postępowania odrębne | str. 466

1. Jakie postępowania odrębne występują w procesie cywilnym? | str. 466

2. Jakie są najważniejsze odrębności postępowania w sprawach małżeńskich? | str. 467

3. Jakie są najważniejsze odrębności postępowania w sprawach ze stosunków między rodzicami i dziećmi? | str. 469

4. Jakie są najważniejsze odrębności postępowania w sprawach z zakresu prawa pracy i

ubezpieczeń społecznych? | str. 470

5. Czym charakteryzuje się postępowanie w sprawach o ochronę naruszonego posiadania? | str. 473

6. Czym charakteryzuje się postępowanie w sprawach z zakresu ochrony konkurencji? | str. 474

7. Czym charakteryzuje się postępowanie w sprawach o uznanie postanowień wzorca umowy za niedozwolone? | str. 475

8. Czym charakteryzuje się postępowanie w sprawach z zakresu regulacji energetyki? | str. 477

9. Czym charakteryzuje się postępowanie w sprawach z zakresu regulacji telekomunikacji i poczty? | str. 478

10. Czym charakteryzuje się postępowanie w sprawach z zakresu transportu kolejowego? | str. 478

11. Czym charakteryzuje się postępowanie nakazowe? | str. 479

12. Jaki jest przebieg postępowania nakazowego? | str. 480

13. Czym charakteryzuje się postępowanie upominawcze? | str. 482

14. Czym charakteryzuje się postępowanie uproszczone? | str. 484

15. Na czym polega europejskie postępowanie nakazowe? | str. 485

16. Na czym polega europejskie postępowanie w sprawie drobnych roszczeń? | str. 487

17. Na czym polega elektroniczne postępowanie upominawcze? | str. 488

18. Czy postępowania odrębne mogą nakładać się na siebie? | str. 493

Część trzecia **POSTĘPOWANIE NIEPROCESOWE**

ROZDZIAŁ I. Podział postępowania cywilnego na tryby | str. 494

1. Na czym polega podział postępowania cywilnego na tryby? | str. 494

2. Kto czuwa nad kierowaniem spraw cywilnych do właściwego trybu postępowania? | str. 496

3. Jakie są skutki rozpoznania i rozstrzygnięcia sprawy cywilnej w niewłaściwym trybie? | str. 497

4. Jakie są różnice pomiędzy trybem procesowym a trybem nieprocesowym? | str. 498

ROZDZIAŁ II. Zagadnienia ogólne postępowania nieprocesowego | str. 500

1. Które przepisy regulują rozpoznawanie spraw w postępowaniu nieprocesowym? | str. 500

2. Przed jakimi organami toczy się postępowanie nieprocesowe? | str. 501

3. Kto może być wnioskodawcą oraz uczestnikiem postępowania nieprocesowego? | str. 501

4. W jakich sprawach sąd może wszcząć postępowanie nieprocesowe z urzędu? | str. 502

5. Jaka jest właściwość rzeczowa sądów w postępowaniu nieprocesowym? | str. 503

6. Jaka jest właściwość miejscowa w postępowaniu nieprocesowym? | str. 504

7. W jakim składzie orzeka sąd w postępowaniu nieprocesowym? | str. 504

8. W jakich sprawach w postępowaniu nieprocesowym może orzekać referendarz sądowy? | str. 505

9. Czy wnioskodawca może cofnąć wniosek o wszczęcie postępowania nieprocesowego? | str. 505

10. Czy w postępowaniu nieprocesowym sąd odbywa rozprawy? | str. 506

11. Jakimi orzeczeniami sąd rozstrzyga sprawy w postępowaniu nieprocesowym? | str. 506

12. Czy w postępowaniu nieprocesowym występuje skarga kasacyjna? | str. 508

13. Czy w postępowaniu nieprocesowym występuje skarga o wznowienie postępowania? | str. 509

ROZDZIAŁ III. Poszczególne rodzaje spraw rozpoznawanych w postępowaniu nieprocesowym | str. . 511

1. Jakie rodzaje spraw sąd rozpoznaje w postępowaniu nieprocesowym? | str. 511

2. Jaki jest przebieg postępowania o stwierdzenie nabycia spadku? | str. 514

Część czwarta

POSTĘPOWANIE ZABEZPIECZAJĄCE

ROZDZIAŁ I. Cel i przesłanki zabezpieczenia | str. 519

1. Jaki jest cel postępowania zabezpieczającego? | str. 519
2. Jakie są przesłanki udzielenia zabezpieczenia? | str. 520

ROZDZIAŁ II. Rodzaje zabezpieczenia | str. 521

1. Jakie są rodzaje zabezpieczenia udzielanego przez sąd? | str. 521

ROZDZIAŁ III. Przebieg postępowania zabezpieczającego | str. 524

1. W jaki sposób następuje wszczęcie postępowania zabezpieczającego? | str. 524
2. W jakim terminie należy złożyć wniosek o udzielenie zabezpieczenia? | str. 525
3. Czy postanowienie o udzieleniu zabezpieczenia może zostać uchylone lub zmienione i czy jest ono zaskarżalne? | str. 525
4. Kiedy zabezpieczenie upada? | str. 526

Część piąta

POSTĘPOWANIE EGZEKUCYJNE

ROZDZIAŁ I. Pojęcie egzekucji i organu egzekucyjnego | str. 528

1. Co to jest egzekucja? | str. 528
2. Jakie są rodzaje egzekucji? | str. 529
3. Jakie organy prowadzą egzekucję? | str. 530

ROZDZIAŁ II. Podstawy egzekucji | str. 534

1. Co to jest tytuł egzekucyjny? | str. 534
2. Jak przebiega postępowanie o nadanie klauzuli wykonalności? | str. 536
3. Na czym polega europejski tytuł egzekucyjny? | str. 537
4. W jaki sposób należy wszcząć postępowanie egzekucyjne? | str. 539
5. Kiedy nastąpi wstrzymanie, zawieszenie i umorzenie egzekucji? | str. 540
6. Jakie są koszty postępowania egzekucyjnego? | str. 541
7. Jakie środki zaskarżenia występują w egzekucji? | str. 542
8. Co to są powództwa przeciwegzekucyjne? | str. 543
9. Co to jest wyjawienie majątku? | str. 544
10. Jak przebiega egzekucja z nieruchomości? | str. 545

Część szósta

MIĘDZYNARODOWE ORAZ EUROPEJSKIE POSTĘPOWANIE CYWILNE

1. Co to jest międzynarodowe postępowanie cywilne i na jakich zasadach jest oparte? | str. 548
2. Pojęcie i rodzaje jurysdykcji krajowej | str. 550
3. Jakie akty prawne regulują postępowanie cywilne na obszarze Unii Europejskiej? | str. 552

Część siódma

ZMIANY WPROWADZONE USTAWĄ Z DNIA 10 LIPCA 2015 ROKU

1. Jakie najistotniejsze zmiany w kodeksie postępowania cywilnego wprowadza ustawa z dnia 10 lipca 2015 r. o zmianie ustawy - Kodeks cywilny, ustawy - Kodeks postępowania cywilnego oraz niektórych innych ustaw? | str. 554